

Честит рожден ден на Валери Петров!

Новини | Култура | на 22.04.2023 08:54 | от Зорница Христова

Защо говорим за това?

Защото днес Валери Петров би навършил 102 години!

— Миш, Миш, Миш,

време е да спиш —

целият квартал

вече е заспал:

спинкат стъпалата,

спинкат перилата,

асансьорът спинка,

спрял като картинка...

Знаеш ли откъде е това стихче? Да? Ами разбира се, от "Копче за сън"! Май не познавам дете, което не е чело или слушало за дядото, внучето и сънливото копче много-много пъти.

А авторът на тази книга, Валери Петров, днес има рожден ден. И искаме да ти разкажем малко повече за него.

Обикновено, като разказваш за някого, започваш с биографията му. От детските години и така нататък.

Ние обаче ще започнем с детските години на неговите читатели.

Ето какво можеш да прочетеш от Валери Петров, преди да пораснеш:

1. "Копче за сън". Много-много любимо, направо задължително! В него има един дядо, който трябва да приспива своето внуче Оги. Обаче Оги съвсем не иска да спи. Въпреки че държи "сънливото копче"! И въпреки че дядо му му пее как "ето спинкат, виж, мишките в Париж... спинкай, мой сладкиш...". Оги не иска да спи, иска приказка! И още една, и още... И дядото разказва. За хитрия червей и непослушната рибка. За котката Мърла. За дядото кенгуру и кенгурчето... Направо прочети. Или чуй! Има разкошна драматизация. И... я изпробвай родителите ти дали не я знаят наизуст.

2. "Бяла приказка". Това е една история за коте, което е избягало от своето момче (момчето го е взело в планината, като са ходили с класа през зимата). И си намира нови приятели - едно еленче, едно лисиче, едно мече... един метеоролог... Но дали може просто така да изостави досегашния си "пръв приятел"? Има едно стихотворение... "казва се приятел пръв, но защо е той такъв..." - непременно го прочети!

3. "Меко казано". История с преследване на писмо. И с едно... хм, самбърнарско куче. Или поне то така казва. И за едно момченце, Светльо, дете малко е послъгало в писмото - и затова трябва непременно да го намери, преди да е стигнало до баба му! Бабата на Светльо, не на писмото.

4. И още - "В лунната стая", "Пук", "Палечко"... Няма да ти разказваме всичко, за да не разваляме удоволствието от четенето.

Нашият съвет е да потърсиш възможно най-хубавите издания на всяка книга. Защото те са много популярни и много художници са се опитвали да нарисуват героите. И има значение как ще ги запомниш.

Освен писател Валери Петров е и един от най-големите преводачи у нас. Нали знаеш какво е преводач? Когато някоя книга е написана на чужд език, трябва някой да я преведе на български, за да могат да я разбират и другите.

Например Валери Петров е превел "Небето е на всички" на Джани Родари ("Горкият Загубанчо дотолкова загубен е, че просто губи всичко, което е за губене..."). И "Приказки" на Ръдиард Киплинг.

Защо китът има тясно гърло, за любопитното слонче, за пеперудката, която тропнала с крак и какво ли още не.

А докато си говорим за приказки и преводи на приказки, нашият въображаем читател вече е пораснал. И може да чете книги за големи. Прочети книги за големи!

Например пиесите на Шекспир. За него непременно трябва да ти разкажем отделно.

Но ти сигурно знаеш за Хамлет, за Ромео и Жулиета, за крал Лир.. във всеки случай това са едни от най-важните пиеси в световната литература. И много трудни за превод - не само заради римите, нито защото са написани на един по-стар английски. Нито само защото има много игри на думи. Валери Петров е един от най-важните преводачи на Шекспир на български. Той е превел всички пиеси и те са се играли безчет пъти в българските театри. Ако у вас случайно имате томчетата на Шекспир, можеш тайно да надникнеш в тях. В комедиите например!

Валери Петров е писал и превел още много неща - тук не можем да разкажем всичко. Но ако ти е станало интересно кой е човекът зад всички тези книги...

Истинското му име е Валери Нисим Меворах. Той е роден преди 102 години, през 1920 г. Майка му била учителка по френски, а баща му - дипломат, адвокат, професор по право. През 1939 г. родителите му, евреи по произход, решават да приемат протестантството. Затова и Валери приема името, с което е известен и до днес. Защо се случва така? Ами през 1939 г. нацизмът се разпростира извън Германия, достига и до България. Много евреи са лишени от важни свои права. А макар по-късно обществото да не позволява те да бъдат изпратени в концентрационни лагери и избити, през 1939 г. тази опасност не изглежда изключена.

През 1944 г. Валери Петров завършва университет и става лекар. Известно време лекува, после започва работа в радиото, после участва във втората фаза на войната, после работи за малко в посолството на България в Рим, после се връща у нас и започва да работи като редактор в киностудия "Бояна" и в издателство "Български писател". И разбира се, да пише и превежда!

Днес можеш да видиш къщата му на улица "Елин Пелин". И книжарница "Нисим", която е кръстена на него - на истинското му име. Там работи неговата внучка Ани Хаджимишева. Ако си в София, най-хубаво е да потърсиш книгите му именно при нея. Попитай - коя ли ѝ е любима?

Въпросника към тази статия можеш да решиш онлайн на:
</book/2158-chesitt-rozhden-den-na-valeri-petrov>

Сканирай този QR-код и влез директно във въпросника ->

©"Вижте" е издание на Фондация Гутенберг 3.0. Всички права са запазени

